

Aluehallitus

Kokousaika 15.6.2026 klo 9:30

Kokouspaikka Tyks, T-sairaala, A-osa, 6. krs, hallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

| | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Kokouksen tiedot ja osallistujat | 1 |
| 181 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus | 3 |
| 182 § Pöytäkirjantarkastajien valinta | 4 |
| 183 § Työjärjestyksen hyväksyminen | 5 |
| 184 § Talousarvion ja -suunnitelman 2027–2029 suunnittelukehys ja talousarvion laadintaohje | 6 |
| 185 § Vaativan lastensuojelun yksikön toimitilaratkaisu | 9 |
| 186 § Logistiikkakeskuksen laajennuksen, Biolinja 25 toimitilaratkaisu | 15 |
| 187 § Suomen Keskinäisen Potilasvakuutusyhtiön omistuspohjan laajentaminen ja Varhan takuupääomaosuuksien osittainen luovuttaminen | 21 |
| 188 § Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalveluiden hankinta | 27 |
| 189 § Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyösopimus | 30 |
| 190 § Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan jäsenen eronpyyntö ja toimikunnan täydentäminen | 32 |
| 191 § Selvitys potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehityksestä Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vuodelta 2025 | 34 |
| 198 § Vastaus valtuustoaloitteeseen vanhusväestön kotikunnan ulkopuolisten sijoitusten tilastoinnin ja seurannan käynnistämiseksi | 35 |
| 199 § Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien päivystyksellisesti ja kiireellisesti annettavien palveluiden suunnitelmaa | 39 |
| 200 § Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen | 42 |
| 201 § Tiedoksiant asiat | 45 |
| Muutoksenhakuohjeet | 46 |

Aluehallitus

15.6.2026

13/2026

Kokousaika 15.6.2026 klo 9:30 - 12:29

Kokouspaikka Tyks, T-sairaala, A-osa, 6. krs, hallituksen kokoushuone

Osallistujat

Jäsenet

Niina Alho, pj
Jani Kurvinen, vpj.
Sauli Seittenranta, 2 vpj
Sofia Maleike
Kristiina Hellsten

Aki Linden poissa klo 11.03-11.33 ja
12.02-12.15

Toni Forsblom poissa klo 10.27-10.37

Tarja Mäki-Punto-Ristanen
Ulla Huittinen, varajäsen poissa klo 10.27-10.37

Päivi Maisila
Heidi Aaltonen
Konsta Nylander
Otto Bruun
Nina Söderlund
Erika Tavio, etänä

saapui klo 9.34
poissa klo 10.27-10.37
saapui klo 9.47

Muut osallistujat

Katriina Hiippavuori, aluevaltuuston puheenjohtaja
poissa klo 10.27-10.37

Ari Korhonen, poissa klo aluevaltuuston I varapj.
10.27-10.37, poistui klo 12.00

Jari Välimäki aluevaltuuston II varapj.
Juhani Nummentalo, aluevaltuuston III varapj.
poissa klo 10.27-10.37

Janina Andersson kansalliskielilautakunnan pj.

Tarmo Martikainen hyvinvointialuejohtaja esittelijänä
Laura Saurama konsernipalvelujohtaja
Antti Parpo strategia- ja integraatiojohtaja
Jari-Pekka Tuominen, hallintojohtaja sihteerinä
saapui klo 10.11

Elisa Viitasalo konsernilakimies, sihteeri
Tiina Yli-Lonttinen tekninen sihteeri

Aluehallitus

15.6.2026

13/2026

Kutsuttuna

| | |
|------------------------------|----------------------------------------|
| Mikko Pietilä | tulosaluejohtaja |
| Vesa Halonen | tulosaluejohtaja |
| Mikko Pakarinen | tulosaluejohtaja |
| Eeva-Sirkku Pöyhönen | tulosaluejohtaja |
| Ville Rajahalme, etänä | talousjohtaja |
| Katariina Huikko, § 188, 201 | kumppanuusjohtaja |
| Ville Kytö, § 201 | tutkimus ja kehitysjohtaja |
| Minna Konert, § 201 | TKIO neuvottelukunnan puheenjohtaja |

| | |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus | Niina Alho, puheenjohtaja Elisa Viitasalo, sihteerin, § 181-187 Jari-Pekka Tuominen, sihteerin, § 188-201 |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| | |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Pöytäkirjan tarkastus | Erika Tavio Otto Bruun, § 181-188, 190-201 Konsta Nylander, § 189 |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------|

| | |
|------------------|-----------------------------------------------------------|
| Allekirjoitukset | Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti. |
|------------------|-----------------------------------------------------------|

Pöytäkirja nähtävänä Aluehallituksen pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa: <https://varhajulkaisu.triplancloud.fi>.

§ 181 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus

Hallintosäännön 161 §:n mukaan kutsu aluehallituksen kokoukseen on annettava vähintään kaksi päivää ennen kokousta, mikäli mahdollista. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä siinä käsiteltävät asiat. Kutsu tähän kokoukseen on lähetetty 10.6.2026.

Hyvinvointialuelain 108 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hallintojohtaja on estynyt osallistumasta kokoukseen osittain. Tämän vuoksi aluehallituksen on tarpeen määrätä kokoukselle tilapäinen sihteeri hallintojohtajan poissaolon ajaksi.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi
2. määrätä konsernilakimies Elisa Viitasalon toimimaan kokouksen sihteerinä hallintojohtajan poissaolon ajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 182 Pöytäkirjantarkastajien valinta**Selostus**

Aluehallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittavaa pöytäkirjantarkastajaa.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Konsta Nylander saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Aluehallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Erika Tavion ja Otto Bruunin.

§ 183 Työjärjestyksen hyväksyminen

Selostus

Aluehallitus hyväksyy esityslistan työjärjestykseksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi esityslistan työjärjestykseksi.

§ 184 Talousarvion ja -suunnitelman 2027–2029 suunnittelukehys ja talousarvion laadintaohje

Diaarinumero

VARHA/10125/02.02.00/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Talousjohtaja Ville Rajahalme
Taloussuunnittelupäällikkö Joni Haapanen

Selostus

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hallintosäännön 89 §:n mukaan aluehallitus hyväksyy suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet.

Suunnittelukehuksen tehtävänä on linjata taloudelliset reunaehdot hyvinvointialueen taloussuunnitelman laadinnalle. Suunnittelukehyksellä varmistetaan, että hyvinvointialueen toiminnan ja talouden tavoitteet sekä hyvinvointialuelain mukaiset talouden tasapainovaatimukset tulevat täytetyksi. Kehys ja suunnitteluohjeet ohjaavat myös lautakuntien talousarvion valmistelutyötä.

Hyvinvointialueen talous on ensimmäisten toimintavuosien aikana ollut raskaasti alijäämäinen. Alijäämäisyyteen ovat vaikuttaneet erityisesti hyvinvointialueen rahoitusmalliin liittyvät tekijät. Käytännössä hyvinvointialueen rahoitus ei ole riittävällä tavalla huomionnut hyvinvointialueelle siirtyneitä tuotannon reaalikustannuksia, ja rahoitusta korvaavat mekanismit vaikuttavat viiveellä hyvinvointialueen talouteen. Vuosilta 2023 ja 2024 syntyneet alijäämät ovat yhteensä olleet 266 milj. euroa.

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee kattaa alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Hyvinvointialueen tulos lähti elpymään vuonna 2025 ja nousi positiiviseksi 121 milj. euroon. Tämän perusteella kattamatonta

alijäämää siirtyi kuluvalle vuodelle katettavaksi 138 milj. euroa, kun huomioidaan tuloksen ulkopuoliset taseoikaisut edellisten tilikausien alijäämään.

Osavuositarkastuksen 1.1.-31.3.2026 perusteella hyvinvointialueen tulos on toteutunut kuluvana vuonna vahvana, sillä viime vuoden ennakoitua parempi talouden kehitys heijastelee myös kuluvaan vuoteen. Tilinpäätösennusteessa tuloksen ennakoitaan vahvistuvan talousarviosta 47 milj. euroa nousten 98 milj. euroon. Nykyisen ennusteen perusteella kattamatonta alijäämää jäisi kuluvan vuoden jälkeen jäljelle 40 milj. euroa.

Aluevaltuustolle 10.6.2026 on esitetty periaatepäätöstä, jonka mukaan Varsinais-Suomen hyvinvointialue hakee alijäämien kattamiselle lisääaikaa vuoden 2027 loppuun. Lisääajan saaminen vuoden 2028 loppuun saakka olisi erittäin epätodennäköistä sillä hyvinvointialue kykenisi käytännössä valtion rahoituksen kasvusta johtuen kattamaan alijäämät hyvin pienin sopeutuksin, mikä ei lain tarkoituksen näkökulmasta olisi riittävän tavoitteellista eikä mitä todennäköisimmin täyttäisi lisääajan edellytyksenä olevaa, lakiin säädettävää välttämättömyysehtoa. Useilla hyvinvointialueilla sopeutustasot ovat merkittävästi suuremmat ja rahoituskehys palvelujen järjestämiselle huomattavasti niukempi.

Talousarvion ja -suunnitelman 2027-2029 suunnittelukehysten asettaminen perustuu aluevaltuustolle 10.6.2026 tehtyyn esitykseen alijäämien kattamisen lisääajan hakemisesta vuoden 2027 loppuun. Alijäämien kattaminen ensi vuonna edellyttää noin 41 milj. euron sopeutuksia. Suunnittelukehys mahdollistaa n. kolmen prosentin nettokulujen (=toimintakate) kasvun vuodelle 2027. Kasvu riittää kattamaan inflaatiovaikutuksia mutta suuremmat resurssilisäykset tuotannon volyymikasvuun ja strategian mukaisiin panostuksiin tulee kattaa sopeutuksin. Sopeutustarpeessa on suunnittelukehyksessä huomioitu yhteensä noin 16 milj. euron panostukset tuotannon volyymikasvuun ja strategian mukaisiin resurssikohdennuksiin. Lopulliset panostukset vahvistetaan myöhemmin osana tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman vahvistamista ja talousarviopäätöksentekoa.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. todeta, että aluevaltuuston 10.6.2026 tekemä periaatepäätös alijäämien kattamisen lisääajan hakemisesta muodostaa peruslähtökohdat suunnittelukehysten asettamiselle,
2. todeta, että alijäämien kattamisen lisääajan hakemisesta päätetään erikseen 31.8.2026, sekä
3. hyväksyä talousarvion ja -suunnitelman 2027-2029 suunnittelukehysten ja

talousarvion laadintaohjeen liitteen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Talousarvion ja -suunn. 2027-2029 suunnittelukehys ja talousarv. laadintaohje

§ 185 Vaativan lastensuojelun yksikön toimitilaratkaisu**Diaarinumero**

VARHA/12299/00.01.02.00/2026

Aiempi käsittely:

Konserni- ja toimitilajaosto 9.6.2026 § 54

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Vt. kiinteistöjohtaja Tuomo Lehtisalo, kiinteistöpalvelut
Hankepäällikkö Hanna Petäjä, kiinteistöpalvelut/suunnittelupalvelut
Palvelujohtaja Krista Ryödi, Sote-palvelut/lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Tulosryhmäjohtaja Outi Linnaranta, Tyks Psykiatria
Projektipäällikkö Krista Ursin, kiinteistöpalvelut/suunnittelupalvelut
Hankesuunnittelija Maria Mäntylä, kiinteistöpalvelut/suunnittelupalvelut

Selostus**Asian aiempi käsittely**

Sote-palvelulautakunta 21.5.2026 § 57

Tyks/sairaalapalvelulautakunta 21.5.2026 § 37

Sote-palvelulautakunta § 57 ja Tyks/sairaalapalvelulautakunta § 37 ovat käsitelleet 21.5.2026 kokouksissaan Vaativan lastensuojelun yksikön yhteensovitettua toiminnallista suunnitelmaa seuraavalla asian esittelyllä:

Selostus*Tausta*

Vaativimmin oireilevien lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten palvelut järjestetään nykytilanteessa pääosin yksityisinä ostopalvelusijoituksina. Tähän liittyy useita tunnistettuja haasteita: sopivien sijaishuoltopaikkojen saatavuus on heikko, sijoitukset sijaitsevat usein kaukana lapsen lähiverkostosta ja sijoitusten vaihtuvuus on suurta. Tämä heikentää palvelun jatkuvuutta, vaikeuttaa psykiatristen palvelujen toteutumista ja voi pahentaa lasten ja nuorten oireilua. Lisäksi nykyiset järjestelyt eivät muodosta yhtenäistä palvelukokonaisuutta, jossa lastensuojelu, psykiatria ja koulunkäynti olisivat rakenteellisesti integroituneet, ja kustannukset ovat korkealla tasolla.

Hankkeen tavoitteena on turvata vaikuttava, turvallinen ja lakisääteinen palvelu kaikkein vaativimmin oireileville lastensuojelun ja psykiatrian yhteisille asiakkaille. Tavoitetilassa lastensuojelun sijaishuolto ja psykiatrinen osaaminen on sovitettu yhteen rakenteellisesti siten, että palvelu on jatkuvaa, saavutettavaa ja yhdenvertaista (koko) suunnitteilla olevalla Länsi-Suomen yhteistyöalueella, minkä valmistelusta on kerrottu tarkemmin esityslistatekstin lopussa. Samalla vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ja vähennetään riippuvuutta ostopalveluista (Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategia 2026-2029, Aluevaltuusto 25.2.2026 § 7).

Hankkeen perusteet liittyvät palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden turvaamiseen, sekä lastensuojelun ja psykiatrian integraation vahvistamiseen. Valmistelua ohjaavat lastensuojelulainsäädännön muutokset sekä tunnistettu tarve kehittää erityisen vaativan lastensuojelun palvelurakennetta. Palvelun vaikuttavuutta ja kustannusten hallintaa voidaan parantaa, kun osaaminen kootaan myös fyysisesti samaan paikkaan kuin yliopistosairaalasoinen psykiatria. Hankkeen taloudelliset vaikutukset on kuvattu tarkemmin esityslistan liitteenä olevassa yhteensovitetussa toiminnallisessa suunnitelmassa.

Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma ja toimitilaratkaisu

Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma (Liite 1) on laadittu Sote-palveluiden, Tyks Psykiatrian ja Varhan Kiinteistöpalveluiden välisenä yhteistyönä. Kyseessä on kokonaisuus, jossa kaksi Varhan tulosaluetta toimii yhteisen toimintamallin mukaisesti. Tästä syystä yksikköä ei ole kuvattu erillisinä toiminnallisina suunnitelmina, vaan yhtenä yhdessä laadittuna yhteensovittuna toiminnallisena suunnitelmana. Suunnitelma sisältää toiminnallisen sisällön kuvauksen, siihen perustuvan tilatarvearvion, toteuttamistavan kuvauksen oman taseen hankkeena sekä toimitilaratkaisun (osoitetasoinen toimipaikkaesitys). Yksikkö tuottaisi erityisen vaativaa lastensuojelun sijaishuollon laitospalvelua lapsille ja nuorille ja se muodostuisi kahdesta neljän asiakaspaikan asumisyksiköstä. Ensisijaisesti psykiatrian palveluiden tuottamisesta yksikköön vastaisi nuorisopsykiatrian tehostetun avohoidon yksikkö, jonka palveluita täydennetään tarvittaessa muulla psykiatrian osaamisella.

Toimitilaratkaisuksi esitetään sijoittumista Tyks Kompassisairaalan II-vaiheeseen, mikä mahdollistaa psykiatrian integraation, yhteistyön sairaalakoulun kanssa sekä hankkeen toteuttamisen osana jo käynnissä olevaa uudisrakennushanketta. Kompassisairaalassa psykiatrian tilankäyttöä on tehostettu siten, että lastensuojelun ja psykiatrian yhteensovitettu yksikkö on mahdollista toteuttaa

Kompassisairaalan II-vaiheen avohoidon toiminnoille suunniteltuihin tiloihin. Yksikön sijoittaminen olemassa olevaan rakennushankkeeseen mahdollistaa tilojen käyttöönoton jo vuonna 2029, varmistaa yliopistosairaalan läheisyyden sekä poistaa Varhan näkökulmasta tarpeen erillisen toimitilahankkeen käynnistämiseksi ja siihen liittyvälle uudelle investoinnille. Samalla Psykiatrian tulosryhmän osalta pysytään edelleen voimassa olevan toimintasuunnitelman ja palveluverkkouudistuksen ehdotuksen puitteissa, mutta vastaavasti vähennetään joustavuutta vähentää alueellisten poliklinikoiden tilojen ja sote-keskuksen tilojen käyttöä.

Toimitilahankkeen eteneminen ja päätöksenteko Varhassa

Hallintosäännön 39 §:n 16. kohdan mukaan toimitilahankkeen yhteensovitetusta toiminnallisesta suunnitelmasta päättää aluehallituksen konserni- ja toimitilajaosto. Hallintosäännön 39 §:n 17. kohdan mukaan konserni- ja toimitilajaosto esittää toimitilahankkeen toimitilaratkaisun aluehallituksen hyväksyttäväksi. Toimitilahankkeen toimitilaratkaisusta päättää siten aluehallitus (hallintosääntö 37 § 2 mom. 5. kohta).

Hankkeelle on laadittu Varhan hallintosäännön mukainen päätöksentekoaikataulun suunnitelma seuraavasti:

| Päivämäärä | Käsitlevä taho | Käsiteltävä asia |
|-------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 21.5.2026 | Sote-palvelulautakunta | Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma |
| 21.5.2026 | Tyks/sairaalapalvelulautakunta | Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma |
| 9.6.2026 | Konserni- ja toimitilajaosto | Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma ja toimitilaratkaisu |
| 15.6.2026 | Aluehallitus | Toimitilaratkaisu |

Yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman sekä toimitilaratkaisun käsittelyn jälkeen Varhan Kiinteistöpalvelut käynnistää Kompassisairaalan II-vaihetta koskevan muutossuunnittelun.

Valmistelu Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteensovitetun lastensuojelun ja psykiatrian lastensuojeluyksikön perustamiseksi

Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma on laadittu samanaikaisesti, kun Länsi-Suomen yhteistyöalueella (YTA) on käynnissä valmistelu lastensuojelun ja psykiatrian yhteensovitetun yksikön perustamiseksi YTA-alueen laajuisena

ratkaisuna. Valmistelu on käynnistetty vuonna 2025 Satakunnan, Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan yhteistyönä, ja sitä on tehty osana YTA-sopimuksen erityisen vaativan lastensuojelun toimeenpanotyöryhmää. Valmistelun kohteena olevan yksikön tarkoituksena on vastata kaikkein vaativimmin oireilevien sijoitettujen 12-17-vuotiaiden nuorten palvelutarpeisiin sekä parantaa hoidon ja arjen jatkuvuutta ja kustannusten hallintaa yhteistyöalueella.

Valmistelun taustalla on lastensuojelulain muutosesitys HE 149/2025, joka sisältää yhteistyöaluetasoisia yhteistyövelvoitteita vaativien lastensuojelupalveluiden turvaamiseksi. Tavoitteena on, että kaikilla YTA-alueilla olisi vähintään yksi lastensuojelun yksikkö, jossa yliopistosairaalasoinen erikoissairaanhoidon tarjoaa psykiatrian avopalveluja ja tukea. Yhteensovitettu yksikkö tarkoittaa lastensuojelun sijaishuollon laitospalvelua, johon integroidaan tarvittavat psykiatrian palvelut avohoitona, ja kokonaisuus on suunniteltu erityisesti kaikkein vaativimpiin hoito- ja palvelutilanteisiin. Vastaava yhteensovitettu yksikkö on jo toiminnassa Kuopiossa, ja valtionavustuksella ollaan rakentamassa uusia yksiköitä Tampereelle ja Ouluun yliopistoklinikoiden yhteyteen.

Sosiaali- ja terveysministeriön linjausten (10/2025) mukaan yhteensovitetun yksikön tulee sijaita riittävän lähellä yliopistosairaalaa, jotta palvelu voidaan toteuttaa tiiviissä yhteistyössä yliopistosairaalasoinen lasten- ja nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon kanssa. Lisäksi sijoitettujen lasten sivistyksellisten oikeuksien varmistamiseksi on tärkeää käynnistää yhteistyö opetuksen järjestämisestä vastaavan tahon kanssa jo kehittämisvaiheessa. Näiden edellytysten näkökulmasta Kompassisairaalan II-vaiheeseen perustuva toimitilaratkaisu on tarkoituksenmukainen, koska se varmistaa yliopistosairaalan läheisyyden sekä mahdollistaa toiminnallisen yhteyden nuorisopsykiatriisiin palveluihin ja yhteistyön sairaalakoulun ja opetuksen järjestämisen kanssa.

Yhteistyöalueella käytävät neuvottelut yksikön toteuttamisesta, palvelun järjestämisen periaatteista ja hallinnollisesta mallista ovat valmistelussa. Yhteensovitetun yksikön perustamista käsitellään seuraavaksi YTA-johtoryhmässä toukokuun aikana, minkä jälkeen asian eteneminen jatkuu YTA:n ja osallistuvien hyvinvointialueiden päätöksentekoprosessien mukaisesti. Mikäli yhteistyöalueella saavutetaan sopimus, palvelu voidaan tuottaa YTA-tasoisena siten, että se on muiden hyvinvointialueiden käytettävissä asianmukaista korvausta vastaan ja muodostaa pysyvän rakenteen kaikkein vaativimpien asiakkaiden hoidon ja sijaishuollon toteuttamiselle.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä oli syksyllä 2025 haettavana valtionavustusta

yhteensovitetujen lastensuojeluyksiköiden perustamiseen. Varha haki avustusta, mutta sai kielteisen päätöksen 9.2.2026, jonka yhtenä keskeisenä perusteena oli konkreettisen toimitilaratkaisun puute. Ministeriön ennakkotiedon mukaan valtionavustusta on mahdollista hakea uudelleen syksyllä 2026, jolloin avustuksen saamisen edellytyksenä on toteuttamiskelpoinen tilasuunnitelma. Valtionavustusta myönnetään enintään yhdelle yksikön perustamishankkeelle yhteistyöaluetta kohden. Kehittämistoiminnan tulee palvella koko YTA-aluetta ja kaikkia sen hyvinvointialueita. Tältä osin Kompassisairaalan II-vaiheeseen perustuva sijoittumissuunnitelma luo konkreettisen pohjan valtionavustuksen uudelleenhaululle, koska se tuo valmisteluun toteuttamiskelpoisen toimitilaratkaisun.

Alustavan suunnitelman mukaan yksikön suunnittelutyö, rakenteelliset muutokset ja perustamiskustannuksia katettaisiin 2026 syksyllä haettavalla valtionavustuksella. Yksikön varsinaisen toiminnan rahoittaa Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosryhmä / lastensuojelu. Tyks Psykiatriassa nuorten tehostetun avohoidon yksikköä vahvistetaan vuonna 2029 yhdellä psykologilla, jonka tehtävänä on koordinoida psykiatrisen hoidon kokonaisuutta. Muut yksikköön tuotettavat erikoissairaanhoidon palvelut on arvioitu toteutettavan pääosin olemassa olevilla resursseilla.

Varhan toimitilaratkaisun edistäminen Kompassisairaalan II-vaiheessa mahdollistaa tilojen käyttöönoton vuonna 2029, varmistaa yliopistosairaalan läheisyyden ja tukee osaltaan edellytyksiä yhteistyöalueen valmistelun etenemiselle sekä valtionavustuksen uudelleenhaululle syksyllä 2026.

Sote-palvelulautakunta käsitteli yhteensovittua toiminnallista suunnitelmaa kokouksessaan 21.5.2026 § 57 ja Tyks-sairaalapalvelulautakunta 21.5.2026 § 37. Lautakunnat päättivät osaltaan hyväksyä Vaativan lastensuojelun yksikön yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman hankkeen lähtötiedoiksi sekä merkitsivät tiedoksi hankkeen toimitilaratkaisua koskevan esityksen.

Toimivalta

Hallintosäännön 39 §:n 1 momentin 16 kohdan mukaan aluehallituksen konserni- ja toimitilajaosto päättää toimitilahankkeen yhteensovitetusta toiminnallisesta suunnitelmasta ja 17 kohdan mukaan esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi toimitilahankkeen toimitilaratkaisun.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Konserni- ja toimitilajaosto päättää

1. hyväksyä Vaativan lastensuojelun yksikön yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman
2. esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi Vaativan lastensuojelun yksikön toimitilaratkaisun
3. että pöytäkirja tarkastetaan tämän päätöksen osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että pöytäkirja tarkastettiin tämän päätöksen osalta kokouksessa.

Aluehallitus 15.6.2026

Selostus

Konserni- ja toimitilajaosto käsitteli yhteensovitetun toiminnallista suunnitelmaa ja toimitilaratkaisua kokouksessaan 9.6.2026 § 54 . Jaosto päätti hyväksyä Vaativan lastensuojelun yksikön yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman sekä esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi Vaativan lastensuojelun yksikön toimitilaratkaisun.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 37 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan aluehallitus päättää toimitilahankkeen toimitilaratkaisusta.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä Vaativan lastensuojelun yksikön toimitilaratkaisun.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Vaativan lastensuojelun yksikkö, yhteensovitettu toiminn. suunn. 5.5.2026

§ 186 Logistiikkakeskuksen laajennuksen, Biolinja 25 toimitilaratkaisu**Diaarinumero**

VARHA/13690/00.01.03.01/2024

Aiempi käsittely:

Konserni- ja toimitilajaosto 9.6.2026 § 55

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Vt. kiinteistöjohtaja Tuomo Lehtisalo, kiinteistöpalvelut
Rakennuttamispäällikkö Peter Blomgren, kiinteistöpalvelut
Rahoituspäällikkö Minna Näsman, talouspalvelut
Projektipäällikkö Anu Vesterinen, kiinteistöpalvelut

Selostus**Asian aiempi käsittely**

Sote-palvelulautakunta 13.6.2024 § 62 (Apuvälinetoiminnan kehittäminen hyvinvointialueella -toiminnallinen suunnitelma)

Tyks/sairaalapalvelulautakunta 13.6.2024 § 64 (Apuvälinetoiminnan kehittäminen hyvinvointialueella -toiminnallinen suunnitelma)

Sote-palvelulautakunta 11.12.2024 § 125 (Apuvälinetoiminnan kehittäminen hyvinvointialueella- toiminnallinen suunnitelma ja tarveselvitys)

Tyks-sairaalapalvelulautakunta 12.12.2024 § 139 (Apuvälinetoiminnan kehittäminen hyvinvointialueella -toiminnallinen suunnitelma ja tarveselvitys)

Selostus*Tausta*

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (jäljempänä "Varha") on hyväksytty erilliset toiminnalliset suunnitelmat apuvälinekeskukselle ja keskitetylle välinehuollolle vuosina 2024-2025 seuraavasti: Sote-palvelulautakunta 13.6.2024 § 62 ja Tyks/sairaalapalvelulautakunta 13.6.2024 § 64 hyväksyivät osaltaan apuvälinekeskuksen toiminnallisen suunnitelman. Varhan konsernipalvelujen

johtoryhmä käsitteli puolestaan uuden välinehuoltokeskuksen toiminnallisen suunnitelman kokouksessaan 3.9.2025. Varhan hallintosäännön mukaan lautakunnat hyväksyvät osaltaan alaisensa organisaation toimitilahankkeiden toiminnalliset suunnitelmat, mutta koska välinehuoltotoiminnan osalta ei ole lautakuntaa, johtoryhmä linjasi, että konsernipalvelujen osalta on tarkoituksenmukaista käsitellä toiminnallinen suunnitelma Varhan konsernipalvelujen johtoryhmässä. Tämän perusteella konsernipalvelujen johtoryhmä päätti hyväksyä uuden välinehuoltokeskuksen toiminnallisen suunnitelman.

Suunnittelun edetessä on tunnistettu, että näillä toiminnoilla (apuvälinekeskus ja välinehuoltokeskus) on merkittäviä yhteisiä tarpeita erityisesti logistiikan, varastoinnin, huollon, materiaalivirtojen sekä tuotantoprosessien sujuvuuden näkökulmasta. Lisäksi lääkintälaitetekniikan toiminta liittyy läheisesti apuvälinehuoltoon, mikä on vahvistanut tarvetta tarkastella kokonaisuutta yhteisenä ratkaisuna erillisten hankkeiden sijaan.

Hankkeen valmisteluun on vaikuttanut myös nykyisten tilaratkaisujen riittämättömyys ja hajanaisuus. Apuvälinetoimintaa jouduttiin siirtämään väistötiloihin Raision sairaalan sisäilmahaasteiden vuoksi, ja samalla todettiin, että markkinoilta on vaikea löytää toiminnallisesti ja kustannuksellisesti tarkoituksenmukaisia tiloja laajalle, logistiikkaan tukeutuvalla kokonaisuudella. Välinehuollon osalta puolestaan selvitettiin sijoittumista olemassa olevaan rakennuskantaan, mutta vanhojen tilojen tekniset ja toiminnalliset rajoitteet eivät mahdollistaneet tehokasta ja sujuvaa prosessituotantoa.

Biolinja 25:ssä sijaitsevan nykyisen logistiikkakeskuksen sijainti on todettu Varhan toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiseksi seuraavista syistä: Kohde on keskeinen materiaalilogistiikan solmukohta, ja tontilla on tunnistettu laajentamismahdollisuuksia. Varha on varautunut nykyisen logistiikkakeskuksen lunastamiseen leasingkauden päättyessä, ja samanaikaisesti Turun kaupungin kanssa on käynnistetty kaavamuutokseen liittyvät neuvottelut tontin laajentamiseksi. Tämä on luonut realistisen mahdollisuuden toteuttaa useita toimintoja yhdistävä laajennushanke olemassa olevan logistiikkakeskuksen yhteyteen.

Yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman laatimiseen on siten johtanut tarve yhdistää jo valmistellut erillishankkeet yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa voidaan hyödyntää toimintojen välisiä synergiaetuja, vahvistaa varautumista, parantaa tilatehokkuutta ja luoda pitkän aikavälin kustannustehokas toimitilaratkaisu. Suunnittelun lähtökohtana on ollut siirtyminen hajanaisista ja osin väliaikaisista ratkaisuista pysyvään, tarkoituksenmukaiseen ja kehityskelpoiseen

kokonaisuuteen.

Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma ja toimitilaratkaisu

Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma (Liite 1) on laadittu Varhan Apuvälinetoiminnan, Välinehuollon ja Kiinteistöpalveluiden välisenä yhteistyönä. Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma perustuu Sote-palvelulautakunnassa 11.12.2024 § 125 ja Tyks-sairaalapalvelulautakunnassa 12.12.2024 § 139 hyväksytyyn apuvälinetoiminnan toiminnalliseen suunnitelmaan sekä konsernipalvelujen johtoryhmässä 3.9.2025 hyväksytyyn välinehuollon toiminnalliseen suunnitelmaan.

Logistiikkakeskuksen yhteyteen esitetään toteutettavaksi laajennus, johon sijoittuvat Varhan apuvälinekeskus, välinehuoltokeskus sekä lääkintälaitetekniikan huoltotoiminnot. Esitettävän ratkaisun tarkoituksena on keskittää nykyisin hajautuneita toimintoja yhteen toimipaikkaan siten, että apuvälineiden arviointi, sovitus, luovutus, varastointi, huolto, puhdistus ja kierrätys sekä välinehuollon tuotantoprosessit voidaan järjestää toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella, tehokkaalla ja hallitulla tavalla. Ratkaisu tukee palvelujen yhdenmukaistamista, tilojen ja resurssien tehokasta käyttöä sekä logistiikkaan, huoltoon ja varastointiin liittyvien synergiaetujen saavuttamista. Ratkaisun valmistelua puoltavat aiemmissa selvityksissä tunnistetut tilaratkaisujen puutteet, toimintaprosessien sujuvuuden vaatimukset sekä Biolinjan sijainnin logistinen tarkoituksenmukaisuus.

Toimitilaratkaisuksi esitetään nykyisen logistiikkakeskuksen laajennusta osoitteessa Biolinja 25 (kiinteistötunnus 853-26-85-1). Hanke on tarkoitus toteuttaa Varhan omaan taseeseen kilpailutettavana laajennushankkeena. Hankkeen rahoitukselle esitetään 20 900 000 euron määrärahavaraus vuoden 2028-2031 investointisuunnitelmaan pysyviin vastaaviin vuodelle 2028. Investointimääräraha sisältää n. 10 %:n hankevarauksen. Hankkeen investointimääräraha on arvioitu aikaisempien vastaavanlaisten hankkeiden toteutuneista bruttoalakustannuksista. Määräraha sisältää liittymäkustannukset.

Nykyisen logistiikkakeskuksen kiinteistöleasingsopimus on päättymässä joulukuussa 2029. Investointisuunnitelmaan 2027-2030 sisältyy 2,7 milj. euron määräraha suunnitelmavuodelle 2029 leasingsopimuksen mukaisen osto-oikeuden käyttämiseen. Logistiikkakeskuksen suunnitellun hankekehityksen edistämiseksi on tarkoituksenmukaista aikaistaa kiinteistöleasingsopimuksen lunastamista vuodelle 2027 ja hankkia nykyinen vuokratontti omaan omistukseen samassa yhteydessä, kun investointisuunnitelmaa 2027-2030 päivitetään. Samassa yhteydessä kiinteistöleasingsopimuksen lunastamiseen tarvittavaa

määrärahaa esitetään tarkistettavaksi vastaamaan sopimuksen jäljellä olevaa pääoma-arvoa sopimuksen lunastushetkellä. Kiinteistöleasing sopimuksen lunastusmääräraha 3 200 000 euroa sisältää lunastusarvon sekä sähkö-, kaukolämpö-, vesi- ja viemäri liittymät sekä varainsiirtoveron. Muut tavanomaiset sopimukset ja vastuut, kuten kiinteistövero ja hulevesimaksut sekä maanvuokrasopimus siirtyy lunastushetkellä Varhalle. Lisäksi investointisuunnitelmapäivityksessä esitetään lisättäväksi 900 000 euron määrärahavaraus nykyisen vuokratontin sekä siihen liitettävän lisätonttimaan hankkimiseksi Varhan omistukseen.

Jatkovalmistelu etenee hankesuunnitteluvaiheessa, jossa laaditaan yhteinen tilaohjelma, tarkennetaan toimintojen mitoitus, arvioidaan yhteiskäyttöisten tilojen toteuttamismahdollisuudet sekä määritellään toteutuksen vaiheistus siten, että logistiikkakeskuksen toiminta voi jatkua rakentamisen aikana mahdollisimman häiriöttömästi. Hankkeen jatkovalmistelu edellyttää lisäksi kaavoituksen etenemistä, tontin käyttöä koskevien ratkaisujen täsmentämistä sekä kustannus- ja aikataulutietojen tarkentamista päätöksentekoa varten.

Toimitilahankkeen eteneminen ja päätöksenteko Varhassa

Hallintosäännön 39 §:n 1 momentin 16. kohdan mukaan toimitilahankkeen yhteensovitetusta toiminnallisesta suunnitelmasta päättää aluehallituksen konserni- ja toimitilajaosto. Hallintosäännön 39 §:n 1 momentin 17. kohdan mukaan konserni- ja toimitilajaosto esittää toimitilahankkeen toimitilaratkaisun aluehallituksen hyväksyttäväksi. Toimitilahankkeen toimitilaratkaisusta päättää siten aluehallitus (hallintosääntö 37 § 2 mom. 5. kohta).

Hankkeelle on laadittu Varhan hallintosäännön mukainen päätöksenteko aikataulun suunnitelma seuraavasti:

| Päivämäärä | Käsittelevä taho | Käsiteltävä asia |
|-------------------|------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 9.6.2026 | Konserni- ja toimitilajaosto | Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma ja toimitilaratkaisu |
| 15.6.2026 | Aluehallitus | Toimitilaratkaisu |

Yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman sekä toimitilaratkaisun käsittelyn jälkeen Varhan Kiinteistöpalvelut käynnistää logistiikkakeskuksen laajennuksen hankesuunnitteluvaiheen sekä valmistelee leasing-sopimuksen lunastamisen ja tontinhankinnan. Leasing-sopimuksen lunastamista ja tontinhankintaa koskevat päätökset tullaan tekemään erikseen hallintosäännön mukaisten toimivaltuuksien

mukaisesti. Päätökset edellyttävät investointisuunnitelman päivitystä edellä kuvatun mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 39 §:n 1 momentin 16. kohdan mukaan aluehallituksen konserni- ja toimitilajaosto päättää toimitilahankkeen yhteensovitetusta toiminnallisesta suunnitelmasta ja 17. kohdan mukaan esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi toimitilahankkeen toimitilaratkaisun.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Konserni- ja toimitilajaosto päättää

1. hyväksyä Logistiikkakeskuksen laajennuksen (Biolinja 25) yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman
2. esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi toimitilaratkaisuna nykyisen Logistiikkakeskuksen laajennuksen osoitteessa Biolinja 25, Turku
3. että pöytäkirja tarkastetaan tämän päätöksen osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että pöytäkirja tarkastettiin tämän päätöksen osalta kokouksessa.

Aluehallitus 15.6.2026

Selostus

Konserni- ja toimitilajaosto käsitteli yhteensovitetun toiminnallista suunnitelmaa ja toimitilaratkaisua kokouksessaan 9.6.2026 § 55. Jaosto päätti hyväksyä Logistiikkakeskuksen laajennuksen (Biolinja 25) yhteensovitetun toiminnallisen suunnitelman sekä esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi Logistiikkakeskuksen laajennuksen (Biolinja 25) toimitilaratkaisun.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 37 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan aluehallitus päättää toimitilahankkeen toimitilaratkaisusta.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä toimitilaratkaisuna nykyisen logistiikkakeskuksen laajennuksen toteuttamisen osoitteessa Biolinja 25, Turku.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Nina Söderlund saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Yhteensovitettu toiminnallinen suunnitelma ja toimitilaratkaisu 20.5.2026

§ 187 Suomen Keskinäisen Potilasvakuutusyhtiön omistus pohjan laajentaminen ja Varhan takuupääomaosuuksien osittainen luovuttaminen

Diaarinumero

VARHA/1730/00.01.01.02/2026

Aiempi käsittely:

Konserni- ja toimitilajaosto 9.6.2026 § 56

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Konsernilakimies Hanna Finne

Konsernilakimies Anu Salonen

Selostus

Yleistä yhtiöstä ja sen perustamisesta

Suomen Keskinäinen Potilasvakuutusyhtiö (jäljempänä Yhtiö) on vuonna 2021 toimintansa aloittanut sidosyksikköyhtiö, joka myöntää potilasvakuutuksia perustajaosakkailleen.

Yhtiön perustaminen on liittynyt tilanteeseen, jossa lakimuutoksen seurauksena vuoden 2021 alusta potilasvahinkojen korvaamista ei ollut enää mahdollista järjestää omavastuullisesti Potilasvakuutuskeskuksen kautta, vaan potilasvakuutusta varten tuli hankkia erillinen vakuutus. Vaihtoehtoina olivat joko kilpailuttaminen markkinatoimijoilta tai oman vakuutusyhtiön perustaminen.

Oman vakuutusyhtiön perustamista on perusteltu (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitus on 28.4.2020 § 70) muun muassa sillä, että

- Perustajaosakkaat saavat riskit omaan haltuun, jolloin syntyy suora yhteys potilasriskien hallintaan. Oman yhtiön kautta päästään myös kustannusten alempaan ja varausten oikeaan tasoon sekä niiden läpinäkyvyyteen.
- Sijoitustoiminnan tuotot alentavat suoraan vakuutusmaksuja ja vakuutustoiminnan mahdollinen ylijäämän käsitteleminen on omassa päätäntävällässä. Yhtiöön sijoitettava pääoma saadaan kuoletettua lyhyessä ajassa, noin 2-5 vuodessa, koska oman keskinäisen vakuutusyhtiön kautta vakuutusmaksut ovat edullisempia kuin markkinoilla toimivan yhtiön kautta

pääasiassa pienemmän riskilisän ja tuottovaatimuksen takia.

- Sairaanhoidopiirien oma keskinäinen vakuutusyhtiö voidaan perustaa vähäisellä henkilökunnalla ja tietojärjestelmillä, koska Potilasvakuutuskeskus hoitaa jatkossakin potilasvahinkojen käsittelyn ja ratkaisut sekä maksatuksen vahingoittuneille.
- Yhtiön omistajat saavat edunvalvojaedustajan Potilasvakuutuskeskuksen hallitukseen, Potilasvahinkolautakuntaan ja lisäksi avautuu suora vaikutuskanava Finanssiala ry:hyn ja STM:ään.

Yhtiö huolehtii asiakkaidensa puolesta Potilasvakuutuskeskuksen kautta maksettavista potilasvahinkojen korvausmenoista ja tulevaisuudessa maksettavien korvausten varauksista. Yhtiö huolehtii korvausmenoista ja varauksista ainoastaan 1.1.2021 tai sen jälkeen tapahtuneiden vahinkojen osalta.

Yhtiö ei harjoita korvaustoimintaa, vaan potilasvahinkoja koskevasta korvaustoiminnasta huolehtii Potilasvakuutuskeskus. Yhtiön tehtävänä on varmistaa se, että Potilasvakuutuskeskuksella on riittävästi varoja maksaa vahingonkorvaukset.

Yhtiön hallituksessa Varhaa edustavat ensisijaisesti kaksi jäsentä: Markku Mäkijärvi (HUS-yhtymä) ja Anu Vuorinen (Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue).

Yhtiön perustajaosakkaita ovat olleet silloiset Suomen viisi yliopistosairaanhoitopiiriä. Perustajaosakkaat ovat sijoittaneet yhtiöön takuupääomaa seuraavasti:

1. HUS-yhtymä (takuupääoma 10.050.000 € eli 33,5 %)
2. Varsinais-Suomen hyvinvointialue (takuupääoma 7.300.000 € eli 24,33 %)
3. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (takuupääoma 5.550.000 € eli 18,5 %)
4. Pohjois-Savon hyvinvointialue (takuupääoma 3.700.000 € eli 12,33 %)
5. Pirkanmaan hyvinvointialue (takuupääoma 3.400.000 € eli 11,33 %).

Perustajaosakkaiden lisäksi yhtiön asiakkaina on kolme hyvinvointialuetta, yksi hyvinvointiyhtymä sekä kolme hyvinvointialueiden tytär- tai osakkuusyhtiötä:

1. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
2. Etelä-Karjalan hyvinvointialue
3. Kymenlaakson hyvinvointialue
4. ISLAB Hyvinvointiyhtymä
5. Siun Työterveys Oy
6. Tervia Osajat Oy

7. Docta Oy.

Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueet ovat hankkineet potilasvakuutuspalvelut perustajaosakkaiden potilasvahinkovakuutusten kautta, keskussairaalan erityisvastuualuetta koskevaan erikoissairaanhoidon järjestämissopimukseen perustuen (nykyinen hyvinvointialueiden yhteistyösopimus).

Korkein hallinto-oikeus on 18.12.2025 antanut Etelä-Karjalan hyvinvointialuetta ja Kymenlaakson hyvinvointialuetta koskevat ratkaisut (ennakkopäätös KHO 2025:82 sekä julkaisematon päätös) todeten, ettei hyvinvointialueiden järjestely ole hankintalain säännösten mukainen. KHO:n päätökset edellyttävät, että Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson hyvinvointialueet järjestelivät palveluostot uudelleen viimeistään syksyllä 2026. Käytännössä edellä mainittujen päätösten seurauksena myös Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen on järjesteltävä palveluostot uudelleen viimeistään syksyllä 2026. Vaihtoehtona kilpailutukselle on, että hyvinvointialueet hankkivat omistusta Yhtiöstä.

Yhtiön omistuspohjan laajentaminen ja Varhan omistajapoliittiset linjaukset

Varhan hallintosäännön 39 §:n 2 kohdan mukaan konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi hyvinvointialueen omistajapoliittiset linjaukset yhtiöomistusten osalta.

Yhtiökohtaisissa Varhan omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään, missä yhteisöissä Varhan tulee pyrkiä olemaan omistajana, mitä yhtiöomistuksia tulee laajentaa tai mistä tulee luopua, mikä on kunkin olemassa olevan yhtiöomistuksen osalta hyvinvointialueen omistajuuden peruste ja mitä hyvinvointialue omistajuudellaan tavoittelee. Lähtökohtana tulee olla, että omistajuudesta ja siihen liittyvistä päätöksistä seuraa hyvinvointialueelle joko taloudellista, laadullista ja/tai palvelutasoon liittyvää hyötyä.

Varhan aluehallitus on 20.10.2025 § 320 määritellyt omistajapoliittiset linjaukset Suomen Keskinäisen Potilasvakuutusyhtiön osalta. Omistajapoliittisissa linjauksissa ei ole huomioitu mahdollista Yhtiön omistuspohjan laajentamista.

Yhtiön perustajaosakkaat ovat neuvotelleet mahdollisesta Yhtiön omistuspohjan laajentamisesta. Osakkaiden neuvotteluiden lähtökohtana on ollut se, että kaikille hyvinvointialueille tarjotaan mahdollisuus liittyä osakkaaksi Yhtiöön samoin periaattein.

Omistus pohjan laajentamisen on arvioitu hyödyttävän kaikkia osakkaita, kun Yhtiön kiinteät kulut jakaantuisivat nykyistä laajemmalle osakaspiirille. Yhtiö on arvioinut, että uusien osakkaiden mukaantulo ei aiheuta Yhtiölle lisäresursointi- tai järjestelmätarpeita.

Yhtiötä koskevien Varhan omistajapoliittisten linjausten täydennykseksi esitetään, että omistus pohjaa voidaan laajentaa kaikkiin hyvinvointialueisiin, koska omistus pohjan laajentamisesta seuraisi Varhalle ja muille osakkaille taloudellista hyötyä Yhtiön kulujen jakautuessa useammalle osakkaalle.

--

Salassapidettävä osa (Julkl 621/1999 § 24, 1 mom. 20 kohta)

--

Osakassopimuksen päivittäminen

Omistus pohjan laajentaminen edellyttää osakassopimuksen muuttamista.

Sen jälkeen kun perustajaosakkaat ovat päättäneet omistus pohjan laajentamisesta, Yhtiön osakkaat ja Yhtiö aloittavat neuvottelut uuden osakassopimuksen sisällöstä, jolla turvataan kaikkien omistajien määräysvallan täytyminen.

Varhan hallintosäännön mukaan konserni- ja toimitilajaosto päättää osakassopimuksista.

Osakassopimus tuodaan konserni- ja toimitilajaoston päätettäväksi syksyllä 2026.

Toimivalta

Varhan hallintosäännön 39 §:n 2 kohdan mukaan konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi hyvinvointialueen omistajapoliittiset linjaukset yhtiöomistusten osalta.

Hallintosäännön 39 §:n 4 kohdan mukaan konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi osakkeiden ostamista ja myyntiä koskevat asiat hyvinvointialuejohtajan toimivaltuuksien ylittäviltä osin. Hyvinvointialuejohtajalla on toimivaltuus yhtiön osakkeiden hankkimiseen ja myyntiin 100.000 euron kustannukseen saakka.

Varhan hallintosääntö ei tunnista erikseen vakuutusyhtiön takuupääomien luovuttamista. Takuupääoman luovutuksessa on kyse yhtiön omistuksen luovuttamisesta, joten takuupääomaosuuksien luovuttamisen voidaan katsoa rinnastuvan osakkeiden myyntiin ja sitä kautta myyntitoimivaltuudet ovat aluehallituksella.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää

1. hyväksyä täydennyksenä Suomen Keskinäistä Potilasvakuutusyhtiötä koskeviin Varhan omistajapoliittisiin linjauksiin, että omistus pohjaa voidaan laajentaa kaikkiin hyvinvointialueisiin,
2. että Varsinais-Suomen hyvinvointialue luovuttaa Yhtiön takuupääomaa uusille osakkaille edellä selostusosiossa kerrotuin tavoin,
3. oikeuttaa hyvinvointialuejohtajan hyväksymään takuupääomaosuuksien luovutuskirjat ja
4. asettaa kohtien 1-3 toimeenpanon edellytykseksi, että konserni- ja toimitilajaosto on hyväksynyt uuden osakassopimuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 15.6.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä täydennyksenä Suomen Keskinäistä Potilasvakuutusyhtiötä koskeviin Varhan omistajapoliittisiin linjauksiin, että omistus pohjaa voidaan laajentaa kaikkiin hyvinvointialueisiin,
2. että Varsinais-Suomen hyvinvointialue luovuttaa Yhtiön takuupääomaa uusille osakkaille edellä selostusosiossa kerrotuin tavoin,
3. oikeuttaa hyvinvointialuejohtajan hyväksymään takuupääomaosuuksien luovutuskirjat ja
4. asettaa kohtien 1-3 toimeenpanon edellytykseksi, että konserni- ja

toimitilajaosto on hyväksynyt uuden osakassopimuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 188 Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalveluiden hankinta

Diaarinumero

VARHA/10446/02.07.00.00/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Kategoriapäällikkö Marjukka Tuomela
Kumppanuusjohtaja Katariina Huikko

Selostus

Hankinnan kohteena on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalveluiden tuottaminen. Hankinta kilpailutettiin hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016) 13 luvun mukaisena käyttöoikeussopimuksena.

Kilpailutusprosessi

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalvelut kilpailutettiin käyttöoikeussopimuksena avointa menettelyä käyttäen tarjouspyynnöllä: VARHA/10446/02.07.00.00/2026 Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalvelut. Tarjouspyyntö lähetettiin julkaistavaksi Tarjouspalvelu.fi -portaalin kautta Hilma ilmoituskanavaan 28.4.2026.

Tarjoajille annettiin mahdollisuus esittää lisätietokysymyksiä, joiden jättämisen määräaika oli 17.5.2026 klo 23:59. Lisätietokysymyksiä esitettiin koskien tarjouspyyntöä ja niihin vastattiin julkaisemalla lisätietokirje Cloudia - kilpailutusjärjestelmän kautta 22.5.2026. Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä kuvattiin tarjoajalle asetetut soveltuvuusvaatimukset sekä hankinnan kohde ja palvelulle asetetut ehdottomat vaatimukset.

Hankinta oli jaettu kahteen (2) osa-alueeseen seuraavasti:

1. T-sairaalan kahvila- ja ravintolapalvelut
2. Talousrakennuksen kahvila- ja ravintolapalvelut sekä Majakka- ja A-sairaalan kahvilapalvelut

Tarjouspyyntöön pystyi jättämään tarjouksen yhteen tai useampaan osa-alueeseen siten, että hyväksyttävä tarjous kattaa vähintään yhden (1) kokonaisen

osa-alueen. Tarjouspyynnöllä ilmoitettiin, että kullekin osa-alueelle valitaan 1 palveluntuottaja. Palveluntarjoaja voi tulla valituksi useammalle osa-alueelle.

Tarjoukset tuli jättää 31.5.2026 klo 23:59 mennessä. Tarjouksia saatiin yhteensä neljä (4) kappaletta. Kaikki tarjoukset jätettiin molemmille osa-alueille.

Tarjousten arvioinnissa huomioitiin vaihteellisuuden periaate.

Tarjouksista tehtiin täsmennyspyyntöjä kolmen (3) tarjouksen osalta ja täsmennettävät asiat olivat kunnossa. Täsmennykset koskivat mm. poikkeuksellisen alhaista hinnoittelua ja liikevaihtovaatimuksen täyttämistä, joiden perusteet hankintayksikkö halusi varmentaa tarjoajilta. Kaikki tarjoukset siirrettiin tarjousten vertailuvaiheeseen.

Päätöksen perustelut

Tarjouspyynnön mukaan tarjousten valintaperuste on kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta edullisin. Hankintayksikön kannalta edullisin tarjous on sellainen, joka saa korkeimmat pistemäärät asetettujen vertailuperusteiden mukaan. Hankinnan laadulliset näkökohdat on huomioitu asettamalla vähimmäisvaatimuksia ja tarkempia sopimusehtoja sopimuskaudelle.

Vertailupisteet muodostuivat osa-alueittain seuraavasti:

Osa-alueilla 1-2 maksimi pistemäärä oli 100 pistettä per osa-alue. Osa-alueen sisällä pisteitä oli mahdollista saada seuraavasti:

- 60 pistettä sai tarjous, jolla tarjottiin suurinta lisävuokraprosenttia liikevaihtorajan ylittävästä osuudesta ja muut suhteutettiin siihen kaavalla: tarjottu arvo / suurin annettu arvo x maksimipistemäärä.
- 40 pistettä sai tarjous, jolla tarjottiin pienintä buffetlounaan hintaa ja muut suhteutettiin siihen kaavalla: pienin annettu arvo / tarjottu arvo x maksimipistemäärä.

Tarjousten vertailu on suoritettu tarjouspyynnön mukaisesti. Vertailutaulukko on liitteenä 1. Vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen osa-alueelle 1 antoi Compass Group Finland Oy ja osa-alueelle 2 ISS Palvelut Oy.

Hankinnasta tullaan tekemään erilliset kirjalliset sopimukset valittavaksi esitettyjen

toimittajien kanssa. Hankintasopimus syntyy erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla, kun molemmat sopijapuolet ovat allekirjoittaneet kirjallisen sopimuksen.

Hankinnan määräaikainen sopimuskausi on 1.10.2026 - 30.9.2029, jonka lisäksi on mahdollisuus yhteen kahden (2) vuoden pituiseen optiokauteen.

Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo sopimuskaudella optiokausi mukaan lukien osa-alueella 1 on 7 000 000 € alv 0% ja osa-alueella 2 on 6 400 000 € alv 0%. Käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskenta määräytyy hankintalain 28 §:n mukaisesti. Perusteena käytetään hankintayksikön arvioimaa sopimuksensaajan sopimuksen voimassaoloaikana tuottamaa liikevaihtoa ilman arvonlisäveroa.

Toimivalta

Hallintosääntö 37 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää, että Tyks kantasairaalan alueen kahvila- ja ravintolapalveluiden tuottaminen hankitaan toteutetun kilpailutuksen mukaisesti.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Jari-Pekka Tuominen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Vertailutaulukko AH 15.6.2026

§ 189 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyösopimus

Diaarinumero

VARHA/14968/00.04.00.02/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Strategia- ja integraatiopäällikkö Antti Parpo

Selostus

Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyössä keskeistä on yhteinen tahtotila edistää alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta, osallisuutta ja alueen elinvoimaa. Tämä edellyttää tiivistä, tavoitteellista ja pitkäjänteistä yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varhan) ja alueen kuntien välillä.

Yhteistyöstä on myös lakisääteinen velvoite (mm. laki hyvinvointialueesta 611/2021, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 ja pelastuslaki 379/2011).

Tätä varten on valmisteltu hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyösopimus. Yhteistyösopimuksen valmistelua ja siihen liittyviä yhdyspintatyön rakenteita on käsitelty kuluvan vuoden maalisi- ja toukokuun kuntajohtajakokouksissa. Kokonaisuutta esiteltiin Varhan ja alueen kuntien kuntaneuvotteluissa 2.6.2026. Kuntien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella yhteistyösopimuksen käyttöönottoa ja siihen liittyviä yhteistyörakenteita on pidetty perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina.

Sopimuksen mukainen yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan, luottamukseen, avoimeen vuorovaikutukseen ja sitoutumiseen. Sopimus selkeyttää yhteistyön rakenteita ja luo edellytykset pitkäjänteiselle, suunnitelmalliselle ja ennakoitavalle yhteistoiminnalle.

Liitteenä olevassa hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyösopimuksessa määritellään yhteistyön keskeiset tavoitteet, yhteistyöfoorumit sekä yhteistyön toimeenpanon periaatteet. Sopimuksen mukainen yhteistyö toteutuu poliittisen päätöksenteon, viranhaltijajohdon yhteistyön sekä operatiivisen yhdyspintatyön kautta.

Yhteistyösopimuksen liitteessä määriteltyjä yhdyspintatyöryhmien tavoitteita ja toimenpiteitä arvioidaan valtuustokausittain. Tarvittaessa niitä voidaan päivittää

myös kesken valtuustokauden muuttuvien yhteistyötarpeiden ja yhteisen tilannekuvan perusteella.

Varautumisen ja turvallisuuden yhdyspinnat muodostavat oman erillisen yhteistyökokonaisuutensa, joille on olemassa omat erilliset rakenteensa.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Varsinais-Suomen kuntien yhteistyösopimuksen.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Ari Korhonen, Ulla Huittinen, Otto Bruun, Katriina Hiippavuori, Juhani Nummentalo ja Toni Forsblom ilmoittivat esteellisyydestään (yhteisöjääviys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että Konsta Nylander toimi pöytäkirjantarkastajana tämän asiakohdan osalta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyösopimus
2. Yhteistyörakenne ja yhdyspintasuunnitelma, sopimuksen liite 1

§ 190 Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan jäsenen eronpyyntö ja toimikunnan täydentäminen

Diaarinumero

VARHA/29032/00.00.01.00/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Tutkimuspalvelukoordinaattori Sunna Rannikko
Tutkimus- ja kehitysjohtaja Ville Kytö

Selostus

Lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain (9.4.1999/488) 18 §:ssä määrätään alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpanosta ja päätöksentekomenettelystä. Alueellisessa lääketieteellisessä tutkimuseettisessä toimikunnassa on oltava edustettuna tutkimuseettikan, lääketieteen, terveys- tai hoitotieteen ja oikeustieteen asiantuntemus. Vähintään kahden jäsenistä on oltava maallikoita. Lausunnosta päätettäessä tulee päätöksentekoon osallistua toimikunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä, kuitenkin vähintään neljä muuta jäsentä. Lausunnosta päätettäessä jäsenistä ainakin yhden on oltava maallikko ja ainakin kahden tutkimusyksikön ulkopuolisia henkilöitä.

Aluehallituksen 15.12.2025 § 411 (VARHA/29032/00.00.01.00/2025) nimeämästä toimikunnasta Laura Laukkanen on pyytänyt eroa toimikunnan jäsenyydestä ajankäytöllisiin haasteisiin perustuen johtamiskokonaisuutensa muututtua oleellisesti.

Toimikunnan täydentämistä on valmisteltu tutkimustoimistossa ja suostumuksensa toimikunnan jäsenyyteen ovat antaneet Minna Stolt ja Minna Ylönen. Minna Stolt on aikaisemmin toiminut Laura Laukkasen varajäsenenä ja hän siirtyisi varsinaiseksi jäseneksi. Minna Ylönen tulisi toimikuntaan uutena, ja hän toimisi Minna Stoltin varajäsenenä

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. myöntää eron Varhan alueellisen lääketieteellisen tutkimus-eettisen toimikunnan jäsenyydestä Laura Laukkaselle.

2. nimetä Minna Stoltin Varhan alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan varsinaiseksi jäseneksi.
3. nimetä Minna Ylösen Minna Stoltin varajäseneksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 191 Selvitys potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehityksestä Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vuodelta 2025

Diaarinumero

VARHA/14596/00.01.03.02/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Johtava potilas- ja sosiaaliasiavastaava Hanna Sykkö

Selostus

Potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista annetun lain (739/2023) 8 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan hyvinvointialueen potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan vastuuhenkilön tehtävänä on seurata potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä ja koota siitä yhdessä potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien kanssa vuosittain selvitys aluehallitukselle.

Edellä tarkoitettu selvitys vuodelta 2025 on valmistunut ja se tuodaan aluehallitukselle tiedoksi.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan selvityksen potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehityksestä Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vuodelta 2025.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että pidettiin tauko klo 10.48-10.58 tämän asian päätöksenteon jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Selvitys potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehityksestä v. 2025

§ 198 Vastaus valtuustoaloitteeseen vanhusväestön kotikunnan ulkopuolisten sijoitusten tilastoinnin ja seurannan käynnistämiseksi

Diaarinumero

VARHA/5705/00.02.10/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Tulosaluejohtaja Eeva-Sirkku Pöyhönen
Asiakasohjauspäällikkö Eira Helin
Johtava paikkatietoasiantuntija Laura Virtanen
Palvelukoordinaattori Jenni Kuusisto

Selostus

43 aluevaltuutettua on 25.2.2026 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Varhan hyvinvointialue:

1. Käynnistää systemaattisen tilastoinnin kaikista ympärivuorokautisen asumispalvelun ja pitkäaikaishoidon sijoituksista, joissa asiakas sijoitetaan kotikuntansa tai ensisijaisen palvelualueensa ulkopuolelle
2. Sisällyttää seurantaan vähintään sijoituksen etäisyyden (kilometrit ja arvioitu matka-aika), sijoitusperusteen sekä tiedon asiakkaan kuulemisesta.
3. Laatii vuosittain julkisen raportin sijoitusten määrästä, alueellisesta jakautumisesta ja muutoksenhauista.
4. Arvioi raportin pohjalta, edellyttääkö tilanne palvelurakenteen, ohjeistuksen tai resursoinnin muutoksia lähipalveluperiaatteen ja perusoikeuksien vahvistamiseksi.

Tilastointi on perusedellytys avoimelle ja vastuulliselle päätöksenteolle. Ilman läpinäkyvää tietoa ei voida varmistaa, että iäkkäiden, vammaisten ja kuntoutuvien potilaiden oikeus ihmisarvoiseen elämään ja perhe-elämään toteutuu yhdenvertaisesti koko hyvinvointialueella.

Vastaus aloitteeseen

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain (vanhuspalvelulaki) 18 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on tehtävä päätös iäkkään henkilön kiireellisesti tarvitsemien sosiaalipalvelujen myöntämisestä kirjallisen tai suullisen hakemuksen johdosta ja

järjestettävä myönnetyt palvelut viipymättä siten, ettei iäkkään henkilön oikeus välttämättömään huolenpitoon vaarannu. Pykälän 2 momentin mukaan päätös muiden kuin kiireellisten sosiaalipalvelujen myöntämisestä on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun kirjallinen tai suullinen hakemus on tullut vireille. Iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada hänelle myönnetyt muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut ilman aiheetonta viivytystä. Niitä koskeva päätös on kuitenkin toimeenpantava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua asian vireille tulosta. Aika voi olla tätä pidempi, jos asian selvittäminen erityisistä syistä vaatii pidempää aikaa tai toimeenpanon viivästymiselle on muu asiakkaan tarpeeseen liittyvä erityinen peruste.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on päätöksissään EOAK 4553/2024, EOAK 2727/2024 ja EOAK/6121/2024 korostanut oikeutta hoivakotipaikkaan, jossa läheiset voivat vieraila. Tarjoamalla asiakkaalle asuinpaikkaa kaukana tutusta asuinympäristöstä ja niin kaukana lähiomaisista, ettei heidän ole mahdollista vieraila tämän luona tai vierailuja on mahdollista toteuttaa vain rajatusti, rajoitetaan tosiasiallisesti voimakkaasti iäkkään henkilön ja hänen omaistensa ja läheistensä välisiä tapaamisia. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies korostaa, että jokaisen asiakkaan tilannetta on aina arvioitava yksilöllisesti. Olennaista arvioinnissa on muun muassa se, rajoittaisiko tietyssä yksikössä asuminen tosiasiallisesti perheenjäsenten ja muiden läheisten tapaamisia. Joissakin tilanteissa voi olla kyse siitä, että tietty yksikkö sijaitsisi lähempänä omaisia, mutta vierailut onnistuisivat käytännössä hyvin myös toiseen yksikköön. Jos asiakas tällaisessa tilanteessa haluaa mieluummin odottaa paikkaa, joka on lähempänä omaisia, eikä ota vastaan kolmen kuukauden aikana tarjottua muuta paikkaa, hyvinvointialueen menettely on lainmukaista, vaikka asiakas joutuisi odottamaan yli kolme kuukautta.

Ikääntyneiden asumispalveluiden palveluohjauksessa huomioidaan jo nyt asiakkaan toiveet pitkäaikaisesta sijoituspaikasta sekä läheisten vierailumahdollisuudet. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies pitää päätöksessään EOAK/3453/2025 onnistuneena Varhan ohjetta, jonka mukaan asiakasta pyydetään nimeämään useampi toive asumisyksiköstä tai sen sijainnista ja toiveissa otetaan huomioon läheisten tosiasiallinen mahdollisuus vierailuihin. Pääsääntöisesti pitkäaikaishoidon asiakkaat sijoitetaan sinne, mihin he toivovat. Tarvittaessa tehdään myös asiakassiiroja, jos asiakkaalle ei ole pystytty järjestämään paikkaa hänen toivomastaan paikasta. Osalle asiakkaista käy mikä tahansa paikka Varhan alueella tai asiakas haluaa sijoittua oman kotikuntansa ulkopuolelle, joten pelkkä tilastointi siitä, sijoittuuko asiakas kotikuntansa ulkopuolelle ei yksinään kerro asiakkaan omaa tahtoa sijoituspaikan suhteen.

Oikaisuvaatimukset pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoivan sijoituspäätöksistä ovat harvinaisia. Viime vuonna oikaisuvaatimuksia tehtiin 11 kappaletta, joka on alle prosentti sijoituspäätöksistä. Tänä vuonna on tehty keskimäärin 175 asiakkassijoitusta kuukaudessa pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen tai laitospalveluun. Tieto asiakkaan kuulemisesta kirjataan asiakastietojärjestelmään ja SBM järjestelmään vapaalla tekstillä, joten sitä ei saa tilastoitua.

Läheisten tosiasialliset vierailumahdollisuudet huomioidaan sijoituksessa eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu EOAK/4553/2024 huomioiden. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on päätöksessään EOAK/3453/2025 pitänyt Varha ohjeistusta hyvänä, koska se ohjaa työntekijöitä konkreettisesti kysymyksiin selvittämään, millä tavoin ja minne läheiset pystyisivät vierailut toteuttamaan. Kun asiakkaalle ja hänen läheisilleen annetaan asianmukaisesti etukäteen tietoa heidän oikeuksistaan, voidaan välttyä tilanteilta, joissa asiakasta lähdetään sijoittamaan yksikköön, jossa läheiset eivät tosiasiallisesti kykene vierailemaan tai vierailujen määrä rajoittuisi voimakkaasti.

Oletamme, että aloitteessa esitetyllä matka-ajalla viitataan läheisten matka-aikaa yksikköön, johon asiakas on sijoitettu. Läheisten kyky liikkua vaihtelee ja asiakkailla voi olla useampia läheisiä, joten tilastointi on vaikeaa. Läheisten tietoja ei myöskään ole kattavasti saatavilla. Lisäksi on kyseenalaista, voiko läheisten matka-aikaa kirjoittaa asiakas- ja potilastietojärjestelmään.

Valtuustoaloitteessa esitetyt tilastoinnit (toiveet, mihin asiakas sijoittuu, paikan osoite jne.) pitäisi tehdä erillisenä kirjanpitoa käsin, koska tietoja ei ole automaattisesti saatavilla järjestelmistä. Välimatkat ja matka-ajat tulisi tarkistaa esimerkiksi Google mapsista. Tämä tarkoittaa henkilöstölisäystarvetta kahden henkilötyövuoden verran, mikäli aloitteessa esitetyt tilastoinnit tehdään. Kustannukset ovat noin 93 000 euroa vuodessa. Katsomme, että ylimääräistä tilastointia ennemmin kyseinen lisäkustannus olisi järkevämpää ohjata tuottavampaan työhön kuten suoraan asiakastyöhön. Kaikkiaan tilastointi muodostaisi myös uuden rekisteriaineiston.

Aloitteessa esitettyyn vuosittaiseen raportointiin on mahdollista saada sijoitusten määrä ja muutoksenhakujen määrä. Alueellisen jakautumisen raportointi vaatii yhteiset reunaehdot mitä alueellisella jakautumisella tarkoitetaan (mistä asiakas sijoitetaan vai mihin asiakas sijoitetaan). Jos halutaan tietoa siitä, mistä asiakas sijoitetaan, vaatii se nykyiseen nähden lisätyötä.

Johtopäätös

Aloite ei johda toimenpiteisiin, koska aloitteessa esitettyä tilastointia ei ole mahdollista saada automaattisesti järjestelmistä vaan se pitäisi tehdä ns. käsikirjanpitona ja vaatisi henkilöstön palkkaamista tähän tehtävään. Vuosittainen raportti on saatavilla pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoivan sijoitusten ja muutoksenhakujen määrästä sekä yksikkökohtaisista asukasmääristä eli siitä, mihin asiakkaat on sijoitettu.

Aiempi käsittely

Ikääntyneiden palvelulautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 21.5.2026 § 40 ja päättänyt esittää aluehallitukselle, että edellä asian selostuksessa kuvattu vastaus annetaan aluevaltuustolle tiedoksi.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Niina Alho ehdotti Jani Kurvisen kannattamana päätösehdotukseen lisättäväksi: Aluehallitus päättää, että kotikunnan ja asiakkaiden toiveiden toteutumisesta tehdään väliaikainen seuranta, josta raportoidaan myöhemmin.

Puheenjohtajan tiedusteltua aluehallituksen jäsenten kantaa tehtyyn ehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn ehdotuksen.

Päätös

Aluehallitus päätti

1. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.
2. että kotikunnan ja asiakkaiden toiveiden toteutumisesta tehdään väliaikainen seuranta, josta raportoidaan myöhemmin.

Liitteet

1. Vanhusväestön kotikun. ulkop. sij. tilast. ja seur. käynnistäminen, aloite

§ 199 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien päivystyksellisesti ja kiireellisesti annettavien palveluiden suunnitelmaa

Diaarinumero

VARHA/12826/00.02.10/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Juha Peltonen, ylilääkäri, vs. palvelualuejohtaja, Tyks Akuutti, Tyks sairaalapalvelut

Paula Viikari, ylilääkäri, Medisiinisen, yleislääketieteen ja päivystyksen tulosryhmä, Tyks sairaalapalvelut

Jane Marttila, palvelujohtaja, sote-keskuspalvelut

Timo Iiro, ylilääkäri, pelastus- ja ensihoitopalvelut

Leena Setälä, johtava asiantuntija, strategisen johdon yksikkö

Selostus

Aloite

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aluevaltuutetut ovat 10 valtuutetun allekirjoittamassa aloitteessa 20.5.2025 ilmaisseet huolensa päivystystoiminnan yksittäisten muutosten vaikutuksista päivystyspalvelujen kokonaisuvaan, palveluverkon kantokykyyn ja palvelujen saatavuuteen sekä asukkaiden mahdollisuuden pysyä informoituna tehtävistä muutoksista.

Vastaus aloitteeseen

Keskeinen muutos Varhan päivystyspalveluissa johtui terveydenhuoltolain 50 § muuttamisesta, jonka myötä 1.10.2025 jälkeen ei ollut enää mahdollista tarjota väestölle avointa ympärivuorokautisen terveydenhuollon päivystyksen palvelua Salon sairaalassa. Salon yhteispäivystys on siitä lähtien ollut avoinna väestölle joka päivä vain klo 8-22 välisenä aikana. Yöpäivystyksen loppumiseen varauduttiin huolellisella yhteissuunnitelmalla.

Tyks Akuutin näkökulmasta Salon yöpäivystyksen lopettaminen sujui kohtuullisen hyvin. Salon sairaalan yöpäivystyksen loppuminen ei aiheuttanut juurikaan muutosta potilasmääriin tai tarvittavaan työvoimaresurssiin Turun yhteispäivystyksessä. Salosta on kuljetettu yöaikaan Turkuun vain noin yksi potilas /vrk enemmän kuin aiemmin, mikä ei kokonaispotilasmäärään nähden ole merkittävä muutos. Henkilöstönäkökulmasta on suurimpana huolena ollut

iltavuorojen ajoittainen venyminen Salossa. Hoitohenkilöstön iltavuoroa on jouduttu muutamina iltoina jatkamaan, koska kaikille päivystyspotilaille ei ole saatu ajoissa järjestettyä kuljetusta jatkohoitoon. Tavoitteena onkin neuvotella yksityisten palveluntuottajien kanssa taksikapasiteetin lisäyksestä Salon alueella.

Ensihoidon tilastojen mukaan Turkuun kuljetettujen potilaiden keskimääräinen määrä yötä kohti kasvoi 0,6 potilaasta 1,9 potilaaseen. Tämä muutos heikentää Salon alueen ensihoitovalmiutta keskimäärin kaksi tuntia yössä ja saattaa yksittäisissä tilanteissa vaikuttaa kykyyn tavoittaa kiireellinen potilas. Vaikutus on kuitenkin selkeästi pienempi kuin vuoden 2024 lopussa tehty yhden yöaikaisen Salon ambulanssin lakkautus.

Väestöä informoitiin yöpäivystyksen loppumisesta Salossa syksyllä 2025 useita kertoja sekä Varhan internet-sivuilla, että joukkoviestimissä (mm. Salon Seudun Sanomat). Sekä asiakkailta että henkilökunnalta saadun tiedon mukaan viesti oli tavoittanut väestön siten, että yöpäivystyksen loppuminen oli yleisessä tiedossa.

Tyks Akuutin kuormitustilannetta seurataan aktiivisesti. Päivystyspalvelujen keskeisenä ongelmana erityisesti alkuvuonna 2026 on ollut koko Tyks Akuuttia koskenut potilaiden jatkohoitoon pääsyn viivästyminen, mikä johtuu iäkkäiden potilaiden koko hoitopolun pullonkauloista. Alkuvuonna 2026 päivystyksen tilannetta pahensi myös epidemiakausi ja erityisesti influenssaepidemian pitkittyminen. Sen mentyä ohi jatkohoitoon pääsy on sujuvoitunut Tyks Akuutin toimipisteissä ja päivystyksen läpimenoajat ovat lyhentyneet. Tilanteen kohentamiseksi on lisäksi tehty aktiivisia toimia, kuten selkeytetty osastopaikoille siirtymisen ohjeistusta, lisätty tietoisuutta mahdollisuudesta ohjata potilaita kotisairaalaan osastohoidon sijasta, tehostettu kuntouttavaa työtettä ja kotiutumisosuutta ja tehostettu yhteistyötä ikääntyneiden palveluiden ja sotekeskusten kanssa.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on ottanut 28.5.2025 vireille valvonta-asian LSAVI/9195/2025 koskien Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Tyks Akuutin potilaiden pääsyä jatkohoitoon tilanteessa, jossa potilaalla ei ole enää päivystyksellistä tutkimustarvetta ja potilas odottaa siirtoa sairaalaan. Lupa- ja valvontavirasto antoi 26.3.2026 päätöksen valvonta-asiassa koskien potilaiden pääsyä jatkohoitoon Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Tyks Akuutista (LVVS/11231/2026). Ratkaisuna LVV määrää Varsinais-Suomen hyvinvointialueen 31.8.2026 mennessä huolehtimaan siitä, että päivystyshoidon tarpeen päätyttyä Tyks Akuutin toimipisteissä terveydenhuollon jatkohoitopalveluja tarvitsevat potilaat pääsevät viivytyksettä siirtymään

jatkohoitoon. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tulee toimittaa 15.9.2026 mennessä selvitys siitä, että potilaiden terveydenhuollon jatkohoitopalveluita on saatavilla asianmukaisesti ja viivytyksettä Tyks Akuutin toimipisteissä jatkohoitoa odottaville potilaille.

Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnittelun yhteydessä on käyty keskustelua päivystyksellisten ja kiireellisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta. Tyks Akuutin nykyisiä toimipisteitä ei ole tarkoitus muuttaa eikä supistaa niiden aukioloaikoja. Varhan ainoana ympärivuorokautisena yhteispäivystyspisteenä jatkaa Turun yhteispäivystys Tyksissä. Vakka-Suomen ja Loimaan sairaaloiden päivystykset jatkavat toimintaansa päivittäin klo 10-20 ja Salon sairaalan päivystys klo 8-22. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen palveluja suunnitellaan tarjottavaksi Turun lisäksi päivystyspisteiden yhteydessä Salossa, Uudessakaupungissa ja Loimaalla. Myöskään sotekeskuspalvelujen tuottamia kiirevastaanottoja ei ole tarkoitus supistaa. Tavoitteena on vahvistaa sote-keskuspalveluja kehittämällä omatiimi- ja ammatinharjoittajamalleja ja siten lisätä virka-ajan kiirevastaanottojen saatavuutta sote-keskuksissa ja sote-asevilla.

Johtopäätös

Erillistä kiireellisten ja päivystyspalvelujen suunnitelmaa ei nähdä tarkoituksenmukaiseksi, koska muutoksia nykyiseen ei olla suunnittelemassa. Palveluja tullaan kehittämään aluevaltuuston helmikuussa hyväksymän palvelustrategian mukaisesti ja toteuttamaan tulevan palveluverkkosuunnitelmapäätöksen mukaisissa toimipaikoissa.

Erikseen tullaan vastaamaan LVV:n määräyksen LVV-S/11231/2026 mukaisesti, miten taataan päivystyspalveluverkon kantokyky ilta- ja yöaikaan sekä viikonloppuisin ja arkipyhinä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Päivystyksell. ja kiireell. annettavien palv. suunnitelma, valtuustoaloite

§ 200 Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen

Diaarinumero

VARHA/279/00.02.01/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen

Selostus

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on hyvinvointialuelain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi oikaisuvaatimusajan kuluessa.

Aluehallitus on 25.3.2025 § 105 päättänyt, että aluehallitukselle tulee ilmoittaa tehdyistä päätöksistä ainoastaan seuraavissa asiaryhmissä:

- Aluehallituksen jaostojen ja tulosalueiden lautakuntien pöytäkirjat
- Toimivallan siirtoa koskevat päätökset
- Organisaatorakenteen ja kustannuspaikkarakenteen muutokset
- Hankintapäätökset, mikäli hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ylittää kansallisen kynnyksarvon, lukuun ottamatta potilas- ja asiakaskohtaisia hankintapäätöksiä, jotka on tehty potilas- tai asiakaskohtaisella perusteella
- Kiinteistöjen ja tilojen vuokralle antamista ja ottamista koskevat päätökset, mikäli päätöksen kohteena on vuosikustannuksiltaan vähintään 20.000 euron arvoinen sopimus
- Kiinteistöjen ja tilojen vuokralle antamista ja ottamista koskevat päätökset, mikäli päätöksen kohteena on määräaikainen sopimus yli 10 vuodeksi, sopimuksen arvosta riippumatta
- Kiinteän omaisuuden ostamista ja luovuttamista koskevat päätökset
- Yhtiön osakkeiden hankkimista ja myymistä koskevat päätökset
- Vahingonkorvauspäätökset, mikäli myönnetty korvaus ylittää 20.000 euroa
- Kehittämishankkeisiin sitoutuminen, mikäli hyvinvointialueen kustannukset tai vastuu ylittää 100.000 euroa
- Hyvinvointialuejohtajan, strategia- ja integraatiojohtajan, konsernipalveluiden tulosaluejohtajan ja tulosryhmäjohtajien tekemät valintapäätökset vakinaiseen virkasuhteeseen

- Paikalliset sopimukset
- Saatavien poistaminen

Muissa asiaryhmissä tehdyistä päätöksistä ei ilmoiteta aluehallitukselle.

Päätökset tuodaan päätösluetteloina aluehallitukselle tiedoksi aina seuraavaan aluehallituksen kokoukseen. Koska aluehallitus kokoontuu päättävään kokoukseen keskimäärin joka toinen viikko, aluehallituksen kokoukseen tiedoksi tuotavassa luettelossa osassa päätöksistä otto-oikeuden 14 päivän määräaika on saattanut kuluja umpeen jo ennen kokousta.

Päätökset lähetetään aluehallituksen puheenjohtajistolle sähköisesti viimeistään neljän päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja voivat tarvittaessa päättää asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi jo ennen aluehallituksen kokousta.

Hyvinvointialuelain 145 §:n mukaisesti hyvinvointialueen päätöspöytäkirjat pidetään yleisesti nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa <https://varha-julkaisu.triplancloud.fi> siltä osin kuin julkaisun on katsottu olevan tarpeellista eikä salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Ilmoittamisvelvollisuuden rajaamisesta huolimatta aluehallituksella on otto-oikeus myös muissa kuin sille ilmoitetuissa päätöksissä, mikäli päätös on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan otto-oikeuden alainen.

Aluehallitukselle toimitetaan ohessa luettelot:

- viranhaltijapäätöksistä ajalta 27.5.-9.6.2026
- konserni- ja toimitilajaoston päätöksistä 19.5.2026
- henkilöstöjaoston päätöksistä 21.5.2026
- konserni- ja toimitilajaoston päätöksistä 9.6.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää, käyttääkö se otto-oikeutta liitteissä mainittuihin päätöksiin.

Päätös

Aluehallitus päätti, että se ei käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Liitteet

1. Viranhaltijapäätökset
2. Konserni- ja toimitilajaoston päätökset 19.5.2026
3. Henkilöstöjaoston päätökset 21.5.2026
4. Konserni- ja toimitilajaoston päätökset 9.6.2026

§ 201 Tiedoksiantoasiat**Diaarinumero**

VARHA/280/00.02.01/2026

Selostus

Aluehallitukselle esitetään kokouksessa seuraavat tiedoksiannot ja selvitykset:

- Yhteistoimintaneuvottelujen tilannekatsaus
- TKIO:n ajankohtaiset
- Turva-auttajakäyntien kilpailutus
- Hyvinvointialuestrategian korjaukset

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee edellä mainitut selvitykset tiedokseen.

Kokouskäsitely

Merkittiin

- että Aki Lindén liittyi kokoukseen klo 11.33, poistui 12.02 ja palasi kokoukseen klo 12.15
- että Ari Korhonen poistui kokouksesta klo 12.00
- tiedoksi aluehallituksen vierailu Pohjanmaan hyvinvointialueelle 5.-6.11.2026

Päätös

Aluehallitus merkitsi annetut selvitykset tiedokseen.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

A. MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto koskee seuraavia päätöksiä: 181-184, 191, 198-201 §

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

B. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusohje koskee seuraavia päätöksiä: 185-187, 189-190 §

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisen kirjaamoon ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamylynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Sähköinen asiointikanava: www.suomi.fi/viestit

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

C.VALITUSOSOITUS

Valitusosoitus koskee seuraavia päätöksiä: 192-197 §

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta aluevalituksin myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*),
- hyvinvointialueen jäsen sekä

Aluehallitus

15.6.2026

13/2026

- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisäännistä.

Aluevalitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Tiedoksisääntipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Aluevalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku

Puhelinnumero: 029 56 42400, faksinumero: 029 56 42414

Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalituksen muoto ja sisältö

Aluevalitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Aluevalituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Aluevalituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Aluevalituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Aluevalitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

D. HANKINTA-ASIAT, KANSALLISEN KYNNYSARVON YLITTÄVÄ

Kohdan D muutoksenhakuohje koskee seuraavia päätöksiä: 188 §

Hankintayksikön tekemään päätökseen voi hakea muutosta tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen hankintayksikölle (I Oikaisuohje) ja/tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle (II Valitusosoitus markkinaoikeuteen). Molempien tekemiseen on aikaa 14 päivää tiedoksisaannista.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132 - 135 §:n mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintoaikaisu). Hankintoaikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintoaikaisun tekoaika

Asianosaisen on vaadittava hankintoaikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen toimitusosoitteen aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintoaikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintoaikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintoaikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on

Aluehallitus

15.6.2026

13/2026

käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu osoitetaan päätöksentekijälle ja toimitetaan osoitteella:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamylynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Sähköinen asiointikanava: www.suomi.fi/viestit

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskielto

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hyvinvointialueesta annetun lain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Valitusaika ja sen alkaminen

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitusaika suoramarkintaa ja sopimusmuutoksia koskevissa päätöksissä

Suoramarkintaa koskeva ilmoitus

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramarkintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jälki-ilmoitus suoramarkinnasta

Jos hankintayksikkö on julkaissut suoramarkinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramarkintaa

Aluehallitus

15.6.2026

13/2026

koskevaa ilmoitusta, suoramarkintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suo-rahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ei suoramarkintaa koskevaa ilmoitusta eikä jälki-ilmoitusta

Jos hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramarkinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramarkintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusta koskeva ilmoitus

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinnaksumalaisissa (1455/2015) säädetään.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelinnumero: 029 56 43300, faksinumero: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

E. HANKINTA-ASIAT, KANSALLISEN KYNNYSARVON ALITTAVA

Kohdan E muutoksenhakuohje koskee seuraavia päätöksiä: --- §

Oikaisuohje

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn hyvinvointialueen viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen hankinto-oikaisusta tai hyvinvointialueesta annetun lain 139 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen.

Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Hyvinvointialueesta annetun lain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Hankinto-oikaisun tekoaika

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen toimitusosoitteen aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisäantitodistukseen merkittynä aikana.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Toimitusosoite

Kirjaamon yhteystiedot:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamyllynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00